യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണപ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 110

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
പുരോപകണ്ഠസംപ്രാപ്തൈശ്ചതുർദിക്കം സഹാരിഭിഃ .
ഏതസ്മിന്നന്തരേ തത്ര പ്രവൃത്തം ദാരുണം രണമ് .. 1
ലുണ്ഠിതഗ്രാമനഗരം പ്രജാകുലമഹാകുലമ് .
അഗ്നിദാഹജ്വലദ്ദേഹം ധൂമാഭ്രപടലാവൃതമ് .. 2
ശരജാലമഹാധൂമച്ഛന്നാർകവിലസത്തമഃ .
ക്ഷിപ്രദൃഷ്ടരവി ക്ഷിപ്രമദൃഷ്ടരവിമണ്ഡലമ് .. 3
അഗ്നിദാഹമഹാതാപപ്രതപത്പർണകാനനമ് .
ലോലാലാതലതാശലമുസലോപലപൂർണഖമ് .. 4
അനലപ്രതിബിമ്ബൗഘൈർദ്വിഗുണജ്വലനായുധമ് .
രണഭഗ്നമഹാശൂരപ്രാപ്തേന്ദ്രവനിതാസുധമ് .. 5
ഉദ്ദാമവാരണാരാവൈ രണലമ്ബടഹർഷദമ് .
ഭുശുണ്ഡീമണ്ഡലപ്രാസശൂലതോമരവർഷദമ് .. 6
ഭടകോലാഹലോല്ലാസഹൃദ്ഭങ്ഗമൃതപാമരമ് .
രജഃപടലശുഭ്രാഭ്രകൃതദ്യുപഥവാരണമ് .. 7
മരണവ്യഗ്രസാമന്തമുക്തനാദവ്രജദ്രജമ് .
ഇതശ്ചേതശ്ച നിപതദ്വൈദ്യുതോപഹതപ്രജമ് .. 8
അഗ്നിദഗ്ധപതദ്ഗേഹപ്രോജ്ഝിതാഗ്നിമയാമ്ബുദമ് .
മരണാഹ്ലാദദാസംഖ്യശരധാരാമയാമ്ബുദമ് .. 9
ജിതസാഗരകല്ലോലം തുരങ്ഗമതരങ്ഗകൈഃ .
ദന്തിദന്തവിനിഷ്പേഷതാരക്രേംകാരകർകശമ് .. 10
കോടകോടി-കുടീകുഡ്യ/കണ്ടകോദ്/ഭടസദ്-ഭടമ് .
ചഠത്കുണ്ഠിതകോടാട്ട/കൃടാ-ടന-നട+ച്ഛടമ് .. 11
ലുഠത്പടനകുട്ടാക/സാടോപസ്ഫുട-പട്ടിശമ് .
ഖേ വടത്കേതുപട്ടാട്ട-പടത്/പടപടാ-രവമ് .. 12
ദന്തിദന്തഗുണോദ്ഗീർണൈർഹേതിപാഷാണഘർഷണൈഃ .
താരക്രേംകാരഹുംകാരൈരാഹൂതസുരവാരണമ് .. 13
വഹച്ഛരനദീപൂരപൂർണാമ്ബരമഹാർണവമ് .
വിചലച്ചക്രകുന്താസിധാരാമകരകർകശമ് .. 14
ഉന്നാദയോധസംഘട്ടകംകടോത്കടടാംകൃതൈഃ .
ലസജ്ഝണത്ഝണാരാവൈർഘടിതദ്വീപമണ്ഡലമ് .. 15
പാദപാതപരാപിഷ്ടശരസംജാതകർദമമ് .
വഹദ്രക്തനദീരംഹഃപ്രോഹ്യമാണരഥദ്വിപമ് .. 16
സുപർണഹേലാനിപതത്പ്രോത്പതത്പട്ടപട്ടിശമ് .
ശരവാരിതരങ്ഗാർതഭഗ്നായുധജലേചരമ് .. 17
ഹേതിസംഘട്ടനിഷ്ക്രാന്തജ്വാലാപ്രജ്വലിതാമ്ബരമ് .

വലീപലിതനിർമുക്തശൂരാക്രാന്തത്രിവിഷ്ടപമ് .. 18
പാണ്ഡുപാംസുപയോവാഹ/കചച്-ചക്രാ/ചിര-ദ്യുതി .
ഹേതിനിർ/വിവരാകാശ/യുധാനാ/ധാര-ഭൂതലമ് .. 19
കടദ്/ഭട-ഭടാ-ടോപ-രടത്-പ്രതി-ഭടോത്-കടമ് .
ചട+ച്ഛകട/സംഘട്ട/പിഷ്ട-കാഷ്ഠ-ലുഠ+ദ്രഥമ് .. 20
കബന്ധഭടവേതാല-മിശ്രകണ്ടക-സംകടമ് .
വേതാലഭുജ്യമാനാ+ഗ്ര്യ/ശവമാംസഹൃദമ്ബുജമ് .. 21
ശൂര-ശാതിത-ശീരാർധ-ശിരഃകര/ഖുരോ-രുകമ് .
കബന്ധ-ദോർ/ദ്രുമസ്പന്ദ-വനീകൃത-നഭ+സ്തലമ് .. 22
തര+ല്ലോലാ+സ്യ-വേതാല-ഹാസഘട്ടിതപേടകമ് .
കംകടോത്/കടസാടോപ/ഭട+ഭ്രുകുടി-ഭീഷണമ് .. 23
ഏകാന്തമാരണൈകാന്ത-മരണൈകാന്തഭൂഷണമ് .
പ്രഹാരദാന+ഗ്രഹണ/കാർപണ്യാപാരദൂഷണമ് .. 24
ശൂരവാരണസാമന്തമദവാരിവിശോഷണമ് .
മാരണൈകാന്തരസികകൃതാന്താനന്ദപോഷണമ് .. 25
അവികത്ഥനഗുപ്താനാം ശൂരാണാം ജയഘോഷണമ് .
അശൂരാണാം ച ഗുപ്താനാം പ്രഭാവുദ്ഘോഷണം പരമ് .. 26
ശൗര്യാദീനാം പ്രസുപ്താനാം സ്വഗുണാനാം പ്രബോധനമ് .
ധനമാധാരഭൂതാനാം രാഷ്ട്രേഷു ഭുജശാലിനാമ് .. 27
ദന്ത്യാരൂഢരഥാസ്ഫോടപ്രഭഗ്നകടവാരണമ് .
സമസ്തമത്തഗന്ധേഭദാനവാരിനിവാരണമ് .. 28
സാരസാരവസാമന്തമുക്തമത്തമതങ്ഗജമ് .
ജരജ്ജിതകരാനീകകല്പിതാസീകവേദനമ് .. 29
ദിനം ദിനകരസ്യേവ നൃപസ്യ ശരണം ഗതമ് .
അനാഗതഭടവ്രാതപിഷ്ടാർധമൃതമാനവമ് .. 30
മാനവായുബലോന്മത്തനതപ്രാരബ്ധകുട്ടനമ് .
ധനാനാം പ്രാണപണ്യാനാം നവമാപണപത്തനമ് .. 31
പടനദ്ധപതാകൗഘജാതസംചാരിദോർദ്രുമമ് .
രക്തോജ്ജ്വലത്വാത്ത്രൈലോക്യലക്ഷ്മ്യാ ഭൂഷണവിദ്രുമമ് .. 32
മന്ദരാഹനനോദ്ഭൂതക്ഷീരോദജലസുന്ദരൈഃ .
ഹരത്രൈശ്ഛാദിത-ഹേ+ത്യോഘ/പുഷ്പാഢ്യഗഗനാങ്ഗനമ് .. 33
ഗണഗീർവാണഗന്ധർവഗീതശൂരാശയം കൃതമ് .
തദ്/ഭാതര-ലതാ-ലാഗ്ര/ഹേതിഹാലാഹലായുധമ് .. 34
സംഘപ്രഹരണാസംഖ്യയാതുധാനാഢ്യണജ്ഢണമ് .
ഭുക്ത്വാ ചാദ്രിഗുഹാഗേഹപൂരിതാപൂർവദുർദ്രുമമ് .. 35
കചത്കുന്തവനവ്യസ്തശിരഃകരവൃതാമ്ബരമ് .
ക്ഷേപണോന്മുക്തപാഷാണപൂരപ്ലുതകകുബ്ജതമ് .. 36
മഹാചടചടാശബ്ദസ്ഫുടദ്രവവൃഹദ്ദ്രുമമ് .
നാരീഹലഹലാരാവരണന്നഗരമന്ദിരമ് .. 37
മന്ദരാ-വാനലാ-കാര/നഭോ-ഭാതായുധ+വ്രജമ് .

പരിത്യജ്യ ധനം ഗേഹം ദൂരോർവീ/വിദ്രുതപ്രജമ് .. 38
സർവതോഹേതിവഹനാഥ്-സമക്ഷ+പ്രേക്ഷകോജ്ഝിതമ് .
വർജിതം ഭീരുഭിഃ പക്ഷിരാജവൃന്ദമിവാഹിഭിഃ .. 39
ദന്തിദന്തവിനിഷ്പിഷ്ടശിഷ്ടസദ്ഭടസംകടമ് .
കടേ മൃത്യോരിവ നര/+ദ്രാക്ഷാപീഡനയന്ത്രകേ .. 40
യന്ത്രപാഷാണസംഘട്ടപിഷ്ടാമ്ബരഗതായുധമ് .
യോധനാദനദദ്ദന്തിവൃന്ദബന്ധുരകന്ദരമ് .. 41
ധരാധരദരീരന്തഃപ്രതിശ്രുത്പ്രോതഗർജിതമ് .
അർജിതം പ്രാണസർവസ്വമർജയദ്ഭിരുപാർജിതമ് .. 42
ഭർജിതം ഹേതിദഹനൈരഗ്നിദാഹൈശ്ച സംതതൈഃ .
തൈരേവാന്യൈരഥാന്യൈശ്ച ദ്വന്ദ്വയുദ്ധൈരനിഷ്ഠിതമ് .. 43
വേഷ്ടിതം മൃതശിഷ്ടൈശ്ച സാരൈഃ സുഭടപേടകൈഃ .
കൈലാസൈരിവ സംശുദ്ധൈരീശ്വരാധാരതാം ഗതൈഃ .. 44
തൈരുദാരൈഃ സമാക്രാന്തം യേ മൃത്യോരപി മൃത്യവഃ .
മരണം ജീവിതം യേഷാം ജീവിതം മരണം രണേ .. 45
രണേ നഭസി നിർലൂനവരവാരണവാരിജേ .
സാരസാഃ സരസീവാത്ര രേജുരത്യുദ്ഭടാ ഭടാഃ .. 46

Meter സ്രദ്ധര

യന്ത്രാശ്മ+ക്ഷേപണാനാം പ്രസരണ-സരിതാം
ഘൂ-കൃതൈഃ ഫൂത്കൃതൈർ/ദ്രാക്
ക്രാന്താനാം വ്യോമ്നി മൂർധ്നാം ശര-സലില-മുചാം
സൈനികാനാം ച നാദൈഃ .
ടാംകാരൈ/രായുധാനാം നഭസി വിസരതാ-
മശ്വ-ചക്രേഭ-ശബ്ദൈ-
രാസീൻ നിഃസംധി-ബന്ധോ/പലജഠര-ജഡം
ജീർണകർണം ഗതം തത് .. 47

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ സംഗ്രാമവർണനം നാമ ദശാധിക-ശതതമഃ
സർഗഃ .. 110 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
29.12.2023